

Den ene Forandring er den, at man maa lade Raaringen bortfalde, thi ellers tvinger man alle Vælgere til at kundgjøre deres Mening eller i alt Fald til at forholde sig passive. Paa de Steder, hvor der er indført hemmelig Afstemning ved Repræsentationsvalgene, finder sikkert heller ingen Raaring Sted. Dette var den ene meget vigtige Forandring, man kommer til at gjøre. Den anden Forandring, man da maatte gjøre, vilde ganske vist være den, at man maatte udvide Valgkretsene særdeles betydeligt. Dersom man troer, at hemmelig Afstemning vil have Noget at bethyde i vore smaa Folkethingskrets, troer jeg, at man stuffer sig høilig. Om der end der fandt hemmelig Afstemning Sted, vilde dog de samme locale Interesser og personlige Tryk som hidtil gjøre sig gjældende; kun ved en Forøgelse af Vælgermassen vil man være istand til at neutralisere saadanne Forhold, som den ærede Taler for Skanderborg Amt (R. Jensen) vilde holde ude ved hemmelig Afstemning; men det ligger vistnok ikke i den nuværende Valglovs Tanke, og det ligger neppe heller for som en Mulighed, at faae Valgkretsene udvidede. Jeg troer derfor, at Spørgsmaalet om hemmelig Afstemning for Diebliffet ikke vil kunne gennemføres, og jeg troer heller ikke, at det i det Hele taget passer til den Udvikling, som vore politiske Repræsentationsvalg have faaet. Naar man nu undersøger, hvor mange Vælgere der i Almindelighed indfinde sig for at afgive Stemme ved et Valg, selv hvor den politiske Interesse menes at være vaak, saa er allerede et Antal af 1,000 Vælgere paa Valgstedet et meget stort Antal. Det er kun meget sjældent, at Antallet gaar op til 1,500, og at bringe det endnu højere, som til Exempel i Horsens, er aldeles abnormt under de sædvanlige Forhold; men at den hemmelige Afstemningsmaade skulde kunne indvirke væsentligt paa Valget, hvor der kun kommer 1,000 Vælgere sammen, troer jeg ikke. En saadan Forventning vilde efter min Mening blive stuffet, hvis vi virkelig fik hemmelig Afstemning. I de Lande, hvor den hemmelige Afstemning bruges, for det Meste i Forbindelse med almindelig Valgret, ere ganske andre Forhold tilstede end de, som vi kjende hertilands. Og naar her tales om Arbejderne, om, at det

skulde være til deres Beskyttelse, at denne hemmelige Afstemning skulde indføres, henviser jeg til Kjøbenhavn; det er fortrinsviis der, at Arbejderbefolkningen er samlet, men kjender man nogen mere lunken Befolkning paa Valgdagen end Kjøbenhavns Arbejdere? Man kunde maaffee endog paastaae, at ved et Folkethingsvalg i en af Kjøbenhavns 9 Valgkrets er der ikke saa mange Vælgere tilstede som ved Valget i den ene By Horsens. Derfor troer jeg, at man ingenlunde nu kan fordrø i Arbejderbefolkningens Navn, at vi skulle indføre hemmelig Afstemning. Jeg tillader mig at henvise til Forholdene, saaledes som de efter min Mening foreligge. Hvis vi skulde faae en saa almindelig, en saa gennemgribende Forandring i vort Valgvæsen som den at borttage Raaringen, og istedet derfor indføre hemmelig Afstemning, skulde der være Kjendsgjerninger for, at der er en stor Befolkning omkring i Valgkretsene, der fordrer en anden Afstemningsmaade end den hidtilværende for at faae sine borgerlige Rettigheder beskyttede. Det er af disse Grunde, at jeg har den Formening, at en saadan Forandring som den, det ærede Medlem for Skanderborg har foreslaaet, for Diebliffet ikke vil kunne føres igjennem.

Jeg har kun begjært Ordet for at fremsætte nogle Bemærkninger om praktiske Forhold, som jeg mener ikke ere tilstrækkeligt iagttagne ved det foreliggende Lovudkast. Jeg troer, at disse Bemærkninger ikke saa godt egne sig til af enkelte Medlemmer at gjøres til Gjenstand for Endringsforslag, og naar jeg fremfører dem her, er det derfor kun for at faae dem tagne i Betragtning i det Udvalg, som muligviis bliver nedsat over Lovforslaget. Det Første, der skal være tilstede, for at et Folkethingsvalg kan foretages, er efter § 90, at der skal være udgaaet fra Hs. Maj. Kongen et aabent Brev, hvorved Rigsdagsvalg anordnes; men her i Loven staaer der Intet om, at et saadant aabent Brev eller en Meddelelse om dets Tilværelse skal tilsendes Formanden for Communalbestyrelsen paa Valgstedet. Nu veed jeg af Erfaring, at der har været Formænd i Communalbestyrelserne paa Valgstederne, som ikke have faaet nogen officiel Meddelelse om at udskrive Valg, og at de paagjældende Amt-